

Aan de gemeenteraad
cc. college van B&W
cc. pers

DATUM 9 april 2020
ZAAKNUMMER 634988
BEHANDELD DOOR E. Bakker
TELEFOON (035) 629 2085
UW KENMERK -
BIJLAGEN 1
BETREFT Stand van zaken Omgevingsvisie en kaderstelling wonen,
werken, mobiliteit na 2025

Geachte dames en heren,

In deze brief informeren wij u over de impact van de huidige crisis op planvorming voor de Omgevingsvisie. Wij bereiden voor uw vergadering van 1 juli 2020 een bestuurlijke opdracht (concept raadsopdracht) voor het uitwerken van een verstedelijkingsstrategie in het spoorgebied van Hilversum voor. Door het verlenen van de raadsopdracht, oefent u uw kaderstellende rol uit.

Aanleiding

De planning van het proces voor de Omgevingsvisie is door de huidige crisis niet meer haalbaar. Een goed participatieproces is nu niet mogelijk, terwijl het juist belangrijk is dat inwoners en organisaties inbreng kunnen leveren. Tegelijkertijd gaat de planvorming tussen Rijk en regio over verstedelijking en bereikbaarheid onverkort door. Omdat er samenhang is tussen beide processen, hebben wij de situatie op 7 april 2020 opnieuw beoordeeld.

Voor de (geannuleerde) commissie RO en Wonen van maart 2020 stond ons voorstel 'Addendum op bestuurlijk Plan van Aanpak 'Aan de slag met de Omgevingsvisie' (intensivering)' geagendeerd. Wij stelden u voor om nog voor de zomer te besluiten over een zgn. 'Koersdocument'. Het Koersdocument dient als richtinggevend kader voor de Omgevingsvisie en om onze aanmelding als zgn. Sleutelgebied in de Metropoolregio Amsterdam te ondersteunen. De Omgevingsvisie gaat over het lange termijn ontwikkelperspectief voor Hilversum met als richtjaar 2040 en programmeert plannen voor onder andere werken, wonen en mobiliteit na 2025. Voor het realiseren van zulke plannen is hulp en financiering door Rijk, regio en bijvoorbeeld spoorse partijen onmisbaar. Om die hulp en financiering te verkrijgen, hebben wij begin december 2019 Hilversum als zgn. 'Sleutelgebied' aangemeld.

Waar ons proces voor de Omgevingsvisie nu stopt, gaat de planvorming tussen Rijk en regio over verstedelijking en bereikbaarheid op het oude tempo door. De planning (zie bijlage 1) daarvan is besluitvorming door Rijk en regio op 25 november 2020 in het Bestuurlijke Overleg MIRT. De besluitvorming gaat over de fasering van en investeringen in integrale gebieden en netwerken. De Sleutelgebieden spelen als 'integrale gebieden' een essentiële rol. Het BO MIRT van 25 november 2020 is het laatste overleg voor de Tweede Kamerverkiezingen. Rijk en regio houden daarom de druk op het proces hoog, ook in deze crisistijd. Zij verwachten niet dat de huidige crisis een structureel effect heeft op de grote opgaven voor wonen, werken en mobiliteit voor Nederland en de Metropoolregio. Op korte termijn mogelijk wel, maar op middellange termijn blijven de vraagstukken om oplossingen vragen. Zo zijn er geen signalen dat de verstedelijkingsstrategie van de Metropoolregio of Rijksfinanciering van woningbouwversnelling en mobiliteitsmaatregelen ter discussie staan.

Beoordeling van de situatie

In onze vergadering van 7 april 2020 hebben wij vastgesteld dat:

- Het ingezette proces voor de Omgevingsvisie nu niet uitvoerbaar is en er genoeg tijd is om dit proces op een later moment hernieuwd te organiseren. De gemeente moet per 1 januari 2024 een Omgevingsvisie hebben.
- Willen wij in aanmerking blijven komen voor hulp en financiering van Rijk en regio voor onze opgaven voor werken, wonen en mobiliteit, zullen we het tempo uit bijlage 1 moeten volgen. Dat betekent: voor de zomer politieke steun voor onze verstedelijkingsopgave.

Op basis hiervan hebben wij op 7 april 2020 besloten:

1. Het voorstel ‘Addendum op bestuurlijk Plan van Aanpak ‘Aan de slag met de Omgevingsvisie’ (intensivering)’ in te trekken.
2. Het proces voor de Omgevingsvisie stop te zetten en opnieuw te organiseren op het moment waarop wij weer op een goede manier participatie kunnen organiseren.
3. U een raadsopdracht te vragen voor het uitwerken van een verstedelijkingsstrategie voor het spoorgebied van Hilversum.

Vervolg

Wij vinden het belangrijk om Hilversum op de tafel van Rijk en Regio te houden.

Wij zien grote opgaven voor Hilversum op het gebied van economie en werkgelegenheid, werken, mobiliteit, wonen en tal van andere thema's. Wij verwachten dat die opgaven met als horizon 2040 er ook na de huidige crisis zullen zijn. Die opgaven vragen naar ons oordeel om een verstedelijkingsstrategie voor Hilversum, als is het maar omdat wij voor de periode na 2025 nog geen programma's voor werken, wonen en mobiliteit hebben. Wij staan onverkort achter onze inbreng in MRA verband, gemotiveerd vanuit de economische opgave voor Hilversum, in samenhang met mobiliteit en wonen en geconcentreerd rondom de stationslocaties. Het doel van het meedoen is het verkrijgen van financiële steun, expertise en blijvend creëren van draagvlak voor de positie van Hilversum als Mediastad. In elke mogelijke uitwerking – groot of klein – zijn expertise, middelen en draagvlak van Rijk, provincie, MRA en bijvoorbeeld de spoorse partijen voor Hilversum essentiële ‘sleutels’ om welke oplossing dan ook te kunnen realiseren. Die sleutels willen wij niet verliezen. Het is waarschijnlijk dat we ze in het herstel van de huidige crisis goed kunnen gebruiken voor economisch herstel.

In tegenstelling tot bij andere Sleutelgebieden heeft de Hilversumse gemeenteraad zich nog niet politiek uitgesproken over het Sleutelgebied Hilversum. Tot nu toe hebben wij u hier alleen in beeldvormende sessies en werksessies bij kunnen betrekken. Een brede steun van de raad is echter onmisbaar om volwaardig te kunnen blijven acteren in regionaal verband. Het is daarom belangrijk dat de Hilversumse gemeenteraad zich op korte termijn wel uitspreekt.

Wij hebben afgewogen wat – gegeven de beperkingen van dit moment in termen van participatie en debat tussen raad en college – een betekenisvolle, prudente en haalbare stap is. Voor de zomer is naar ons oordeel alleen een besluit op 1 juli 2020 mogelijk. De vraag is vervolgens: ‘waarover?’. Bij het antwoord op die vraag hebben wij de volgende overwegingen:

- Het is niet mogelijk om u voor de zomer een volledig ‘Koersdocument’ voor te leggen op het niveau van de hele stad, met een daarin integraal afgewogen totaaloplossing voor alle verbonden aspecten (wonen, mobiliteit, economie, werk, natuur, klimaat, sociaal domein, cultuur, onderwijs, sport).
- Het is niet mogelijk om u op 1 juli 2020 een uitgewerkte verstedelijkingsstrategie voor te leggen, ook niet voor alleen de spoorzone.
- Het is niet mogelijk om Rijk of MRA om ‘uitstel’ te vragen, of onze inbreng terug te trekken voor nader beraad. Uitstel of terugtrekken betekent effectief dat Hilversum weg stapt van de tafels van Rijk en regio.

Wij willen doen wat nodig is. Onze conclusie is daarom dat wij u op 1 juli 2020 vragen ons een opdracht te geven om het Sleutelgebied nader te onderzoeken. Dat wil zeggen: een verstedelijkingsstrategie uit te werken in het spoorgebied van Hilversum. Daarmee worden de gebieden rond de drie stations en mogelijk andere gebieden in het spoorgebied aangewezen als gebieden waar de verstedelijkingsstrategie als eerste

wordt uitgewerkt. Het doel van deze uitwerking is om te onderzoeken welke mate van verstedelijking op die plekken *nodig is*, wat – mede door de aanwezigheid van het spoor – *mogelijk is* en hoe de *mate van verstedelijking en ruimtelijke kwaliteitsimpulsen met elkaar samenhangen*. Vertrekpunt van de uitwerking is onze inbreng in de Metropoolregio Amsterdam.

In de uit te werken opdracht bakenen wij het te onderzoeken gebied af, onderbouwen wij aantallen woningen en arbeidsplaatsen uit trends en ontwikkelingen, schetsen we drie scenario's (denk aan een 'small', 'medium' of 'large' scenario) en benoemen een aantal belangrijke Hilversumse kwaliteiten die als uitgangspunt gelden.

Door het geven van deze opdracht aan het college, spreekt u politiek uit de opgave te herkennen en die in mogelijkheden te willen uitwerken. U kunt ons daarbij kaders meegeven waar de planvorming uiteindelijk aan moet voldoen: wat vindt u belangrijk om op te letten? Het erkennen van de opgave is naar ons oordeel voldoende om op de tafels van Rijk en regio te blijven én stelt u niet voor voldongen feiten. Uw opdracht is daarmee een startsein: niet vrijblijvend, maar ook niet definitief.

Wij werken de opdracht in juli en augustus uit. Wij leggen onze uitwerking na de zomer aan u voor. Hoe dat precies zal gaan, weten we nu nog niet. Waar mogelijk sluiten we voor participatie aan op het aan te passen proces voor de Omgevingsvisie. Of dat wel of niet lukt, is afhankelijk van de manier waarop onze samenleving op dat moment functioneert en bijeenkomsten en debat mogelijk zijn. Bij de opdracht brengen wij – met de kennis van dat moment – de mogelijkheden in beeld. In ieder geval willen we goed blijven aansluiten op het Metropoolregio-proces uit bijlage 1. Daarbij is relevant dat in september in MRA verband de '60% faserings- en investeringsagenda' besproken wordt.

Planning

De reguliere vergaderplanning voor besluitvorming in de raad van 1 juli 2020 houdt oordeelsvorming in de commissie van 24 juni 2020 in. Dat betekent een korte tijd (1 week) tussen commissie en raad om eventuele adviezen uit de commissie te kunnen verwerken. Zo'n tijdsdruk is naar verwachting niet productief in het gesprek tussen raad en college en is bovendien niet nodig, omdat het college al medio mei besluit over de concept raadsopdracht. Wij zullen daarom – door tussenkomst van de griffie – met de agendacommissie overleggen of we meer tijd tussen commissie en raad kunnen creëren.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes